

'Als het morgen ophoudt,

Hoewel René van 't Hof al dertig jaar de ene schlemiel na de andere speelt, moest hij voor zijn rol van zwerver in Harold Pinters *De Huisbewaarder* een berg over.

'Dit is een nieuwe stap op mijn oude dag.'

TEKST: JAAP BACKX BEELD: ANNALEEN LOUWES & HENRI VERHOEF

'Helden zijn niet interessant, ik hou van mensen die pijn kennen. Het best kan ik uit treurigheid de lach oproepen. Daarom speel ik het liefst rollen die balanceren op de lijn tussen ongemak, ontroering en humor.' In de ruim dertig jaar die René van 't Hof (61) op de planken staat, speelde hij tragikomische schlemielen in alle soorten en maten. Het is dan ook niet zo gek dat regisseur Paul Knieriem – de twee werkten eerder samen in het bejubelde *Met mijn vader in bed (wegens omstandigheden)* – in hem dé hoofdrolspeler zag voor zijn versie van de beroemde tragikomedie *De Huisbewaarder*. In dit doorbraakstuk uit 1960 van Nobelprijswinnaar Harold Pinter speelt Van 't Hof de onberekenbare zwerver Davies. Langzaam maar zeker ontwricht hij het huis, het leven en de relatie van twee broers.

Kende je het stuk *De Huisbewaarder*? 'Ik heb het nooit op het toneel gezien, maar Pinter is wel een schrijver die me beïnvloed heeft. De kaalheid van zijn teksten, de absurde situaties en de dreigende sfeer. Je kunt er in zijn stukken nooit de vinger helemaal opleggen wat er aan de hand is en dat onderhuidse maakt het spannend.'

Wat raakt je het meest in *De Huisbewaarder*? 'De personages. Die drie losers die elkaar dwarszitten en tegelijkertijd nodig hebben. Uit ongemak ouwehoeren ze maar door. Davies is een man zoals er zoveel rondlopen. Iemand bij wie het kwartje altijd net verkeerd valt. Om zijn falen te maskeren, pompt hij zich verbaal op. Dat is op een droevige manier erg grappig.'

Waar ligt voor jou de uitdaging in deze rol? 'Davies ratelt en ratelt maar, zeker het begin. Ik moet er meteen vol in, zonder mezelf te verliezen. "Hoe ga ik dit in godsnaam redden?", dacht ik tijdens de eerste repetities. Ik moest echt een berg over, maar dat is goed. Zodra ik iets moet bevechten, ben ik op mijn best. Deze rol is echt een nieuwe stap op mijn oude dag.'

In welke zin? 'Ik ben van nature een visueel ingestelde acteur, meestal heb ik rollen met weinig tekst. Mijn helden komen uit de stomme film – Charlie Chaplin en Buster Keaton – en dat zie je terug in mijn acteren. Veel bewegen, improviseren, meer hart dan hoofd. Geef me een bril en een kopje en er stroomt vanzelf een scène uit. Met woorden heb ik dat niet. Als ik daarmee ga improviseren, ontspoord het in mijn hersenen.'

Waarom dan toch zo'n tekstgedreven rol als deze? 'Ik was een beetje klaar met dat visuele. Bovendien wordt fysiek spelen lastiger naarmate je ouder bent. Een paar jaar geleden had ik een voorstelling op de Parade. Ik ging er vier keer per dag vol in en was elke avond compleet gesloopt. Ik ben nu 61, daar heb ik geen zin meer in. De afgelopen jaren speel ik vaker rollen waarin tekst belangrijk is. Aangezien ik geen toneelopleiding

heb ik mijn ei gelegd'

'Film is een hobby voor de maanden dat de theaters gesloten zijn'



'Zodra ik iets moet bevechten, ben ik op mijn best'



NAAM René van 't Hof

GEBOREN 15 oktober 1956, Rotterdam

OPLEIDING Mimeopleiding Amsterdam (niet afgemaakt)

BEKEND VAN theatergroep Carver (1989-2013), talloze toneelstukken en films (o.a. *Flodder*, *Matterhorn*) en tv-series als *Jiskefet*.

WAPENFEIT VSCD Mimeprijs 2007 voor *Vallende Ster*, Gouden Kalf voor de film *Plan C* (2012), nominatie Louis d'Or voor *Met mijn vader in bed (wegens omstandigheden)* (2014)

heb, heb ik mezelf daarvoor als acteur moeten herontdekken. Ik ben teruggegaan naar mijn basis en ben van daaruit gaan bouwen. Door heel dicht bij mezelf te blijven, heb ik denk ik een authentieke stijl ontwikkeld.'

Waarom heb je eigenlijk geen toneelschool gedaan? 'Al vrij jong wist ik dat ik toneel wilde spelen. Mijn grote voorbeeld was Leen Jongewaard. Ik herinner me dat ik hem zag in *Ja Zuster, Nee Zuster* en ergens herkende ik toen al iets in zijn manier van spelen: zo zuiver en kwetsbaar. Maar toen ik eind jaren 70 van Breda naar Amsterdam verhuisde, durfde ik niet naar de toneelschool. Twee jaar later heb ik wel auditie gedaan, maar ik vond het er verschrikkelijk. Die extraverte acteurs die de hele dag door elkaar heen krijsten... Ik heb voor de mimeopleiding gekozen, omdat ik daar vanuit beweging zelf dingen kon maken. Na twee jaar ben ik gestopt, want ik wilde toch theateracteur worden. Bij *Carrousel* en later bij mijn eigen groep *Carver* heb ik mijn stijl ontdekt.'

Waar word jij het gelukkigst van? 'Van spelen. Doek open en avonturen beleven. Mijn hart, ziel en zaligheid ligt in het theater. Je bent helemaal weg van de wereld en dat is magisch. Ik acteer ook regelmatig in films en daarin kom je nooit los van de werkelijkheid. Je blijft altijd op de set met al die mensen eromheen. Daarnaast is het – uitzonderingen daargelaten – een ontzettende klotewereld vol ego's. Film is een zomerhobby voor de maanden dat de theaters gesloten zijn.'

En dat terwijl de meeste mensen je van je filmrollen zullen kennen. 'Dat is wat film doet. Ik word nog bijna elke dag aangesproken op *Flodder*, een dertig jaar oude rol. Wat ik allemaal ook heb gespeeld, de gemiddelde Nederlander zal mij altijd als Kees *Flodder* herinneren.'

Gelukkig krijg je veel erkenning voor je theaterwerk.

'Natuurlijk zijn prijzen onzin en smaak, maar ik geniet er met volle teugen van. Het komt altijd als een verrassing. Dit zijn sowieso topjaren voor me. Alles valt op zijn plek, zowel werk als privé. Ik ben in 2010 vader geworden en we hebben in vier jaar tijd drie kinderen gekregen. Het vreemde is dat ik – ondanks de gebroken nachten en alle zorg – juist in deze periode veel mooie dingen heb gemaakt. Ik denk dat alle emoties die bij het vaderschap komen kijken me heel open en sensitief hebben gemaakt. Je gaat als het ware vliegen en misschien zie je dat terug op het toneel.'

Hoe kijk je naar de toekomst? 'Ik wil, denk ik, tot mijn zeventigste doorgaan met acteren. Het grote moeten is verdwenen, maar ik ben nog niet klaar. Gelukkig heb ik geen haastgevoel. Als het morgen ophoudt, heb ik mijn ei gelegd. Het succes van *Carver* is wat dat betreft een keerpunt geweest. Vooral dat we lof kregen van mensen als Freek de Jonge, Kees Van Kooten en Wim de Bie. Sindsdien is er rust over me gekomen. Het gevoel van: ik mag er zijn in dit vak.'

De Huisbewaarder: regie Paul Knieriem van Toneelschuur Producties is t/m 30 december in diverse theaters te zien